

Jeremy Miles

Dros Ddyfodol Cymru

Ein cenhadaeth ar gyfer dyfodol Cymru

Hyrwyddwyd gan Deborah Davies ar ran Jeremy Miles yn Riverside House, Normandy Road, Abertawe, SA1 2JA

Mynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur

Fel Prif Weinidog byddaf yn sicrhau bod Cymru yn parhau â'i harweinyddiaeth wrth fynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur ar y llwyfan lleol a byd-eang yn ystod y degawd hwn o weithredu.

Rydym yn gweld canlyniadau dinistriol newid yn yr hinsawdd o'n cwmpas ym mhobman – tywydd poeth eithafol, stormydd a llifogydd. Maent yn effeithio arnom ni i gyd, ond y rheini sydd â'r lleiaf o adnoddau yr effeithir arnynt waethaf. Felly, mae chwarae rôl arweiniol wrth fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd yn sylfaenol i'n synnwyr o gyfiawnder yn ogystal â'n cyfrifoldeb i genedlaethau'r dyfodol.

Er mwyn llwyddo, mae'n rhaid i ni fynd â phobl gyda ni ar y daith hon. Gallwn wneud hynny drwy adael i bobl weld y cyfleoedd y mae'n eu cynnig ochr yn ochr â'r newidiadau y mae'n gofyn amdanynt, fel bod beichiau a chyfleoedd y newid enfawr hwn yn cael eu rhannu'n deg – drwy gyflawni "pontio teg". Byddaf yn ymgysylltu â gwaith grŵp her sero net 2035 sy'n edrych ar yr effaith ar gymdeithas a sectorau o'n heconomi a sut y gellir lliniaru unrhyw effeithiau andwyol, gan gynnwys sut y rhennir y costau a'r buddion yn deg. Byddwn yn defnyddio ein holl ysgogiadau economaidd i gefnogi swyddi gwyrdd newydd a byddwn yn ehangu'r manteision i gymunedau o gael cynhyrchu a thrawsyrru ynni adnewyddadwy ar garreg eich drws. Byddwn yn archwilio llwybrau i ehangu cyfranddaliadau cymunedol ym mhob prosiect ynni adnewyddadwy, yn pwysleisio manau gwyrdd cymunedol hygyrch ac yn gwneud tai yn wyrddach, gan ehangu tai arloesol a rhaglenni ôl-osod er mwyn optimeiddio.

Yn hyn oll, byddwn yn canolbwyntio ein hymdrechion ar y ffyrdd gorau y gall Cymru gyfrannu at ymdrechion byd-eang brys sy'n

cael yr effaith fwyaf, gan ddefnyddio mantais gymharol ein daearyddiaeth. Rydym wedi bod yn ganolfan fyd-eang ar gyfer ynni o'r blaen - a gallwn fod eto. Y tro hwn gydag ynni adnewyddadwy. Yn benodol, cenedl arfordirol yw Cymru, ac mae'n rhaid i ni fanteisio ar bŵer a chyfoeth ein heconomi forol – byddwn yn archwilio'n gyflym ffurfiau newydd o ynni'r llanw a'r tonnau ac ynni gwynt ar y môr gyda chynnig rhagweithiol â ffocws i fuddsoddwyr mewn ynni adnewyddadwy. Mae ein harfordir ac aber afon Hafren yn cynnig cyfleoedd penodol, a byddwn yn cefnogi ein porthladdoedd yng Nghymru i wneud yn fawr o'r cyfleoedd y mae'r Môr Celtaidd yn eu cynnig, yn ogystal â sicrhau bod Cymru mewn sefyllfa dda i gynnal y diwydiant byd-eang newydd ar gyfer gwynt arnofiol. Mae gan ein gwaith ym maes gwyddoniaeth ac ymchwil y potensial i gynyddu ein heffaith trwy drosglwyddo ein darganfyddiadau a'n datblygiadau arloesol am ddim i'r byd. Mae'r holl gamau gweithredu hyn yn dod â chyfleoedd ar gyfer cyflogaeth foddhaol, gynaliadwy a datblygu sgiliau newydd.

Mae hwn yn argyfwng natur yn ogystal â hinsawdd, a natur yw ein cynghreiriad wrth fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd. Rwy'n falch o'r gwaith rydym wedi'i wneud i edrych ar sut y gall Cymru weithredu'r targed i ddiogelu 30% o'r tir, dŵr croyw a'r cefnfor erbyn 2030. Byddwn yn bwrw ymlaen â chamau gweithredu i atal a gwrthdroi'r dirywiad mewn bioamrywiaeth, gan gynnwys sicrhau y cyflwynir Bil i'r Senedd a fydd yn gwreiddio egwyddorion amgylcheddol yng nghyfraith Cymru, cryfhau llywodraethu amgylcheddol

yng Nghymru drwy sefydlu corff newydd i oruchwylio cydymffurfiaeth awdurdodau cyhoeddus Cymru â chyfraith amgylcheddol, a chyflwyno fframwaith targedau bioamrywiaeth newydd ac uchelgeisiol. Byddwn yn parhau â phroses yr uwchgynhadledd ansawdd dŵr gan gynnwys gweithredu canlyniad prosiect gwella afon Teifi, O'r Tarddle i'r Môr, a sicrhau bod y gwersi a ddysgwyd yn cael eu cymhwyso yn eang.

Rydym wedi gwneud gwaith da fel llywodraeth i fynd i'r afael â'r risgiau o domenni glo, er gwaethaf ymwrthodiad llywodraeth Geidwadol y DU â chyfrifoldeb. Byddwn yn gweithio gyda'n cymunedau yn y cymoedd i adeiladu ar y gwaith da hwn.

Mae ein heconomi wledig yn hollbwysig i'n dyfodol, ein heconomi a'r iaith Gymraeg. Rydym yn cydnabod yr heriau penodol y mae'n eu hwynebu mewn cyfnod o newid, wrth ymateb i'r argyfwng hinsawdd a natur ac addasu i realiti newydd y tu allan i'r Undeb Ewropeaidd. Byddwn yn cyflawni model modern, cynaliadwy ar gyfer amaethyddiaeth a bywyd gwledig, gan

ddefnyddio technoleg i gynyddu cynhyrchiant a chryfhau cyflenwad bwyd lleol, cynaliadwy o'r fferm i'r fforc i Gymru. Mae ymestyn y gwaith presennol ar glystyrau a rhwydweithiau yn rhan bwysig o hyn. Byddwn yn annog cyflenwad o fwyd lleol i ysgolion, ysbytai a gwasanaethau cyhoeddus eraill ac yn bachu ar y manteision i bobl a chynhyrchwyr lleol. Mae arfer da eisoes yn bodoli mewn rhannau o Gymru a thu hwnt – mae'n rhaid i ni ei ledaenu'n eang. Byddwn yn gweithio gyda ffermwyr a chymunedau gwledig i gefnogi'r newid i ffurfiau mwy cynaliadwy ac ecogyfeillgar o ddefnydd tir, gan gyflwyno camau nesaf y Cynllun Ffermio Cynaliadwy cyn gynted ag y bo modd.

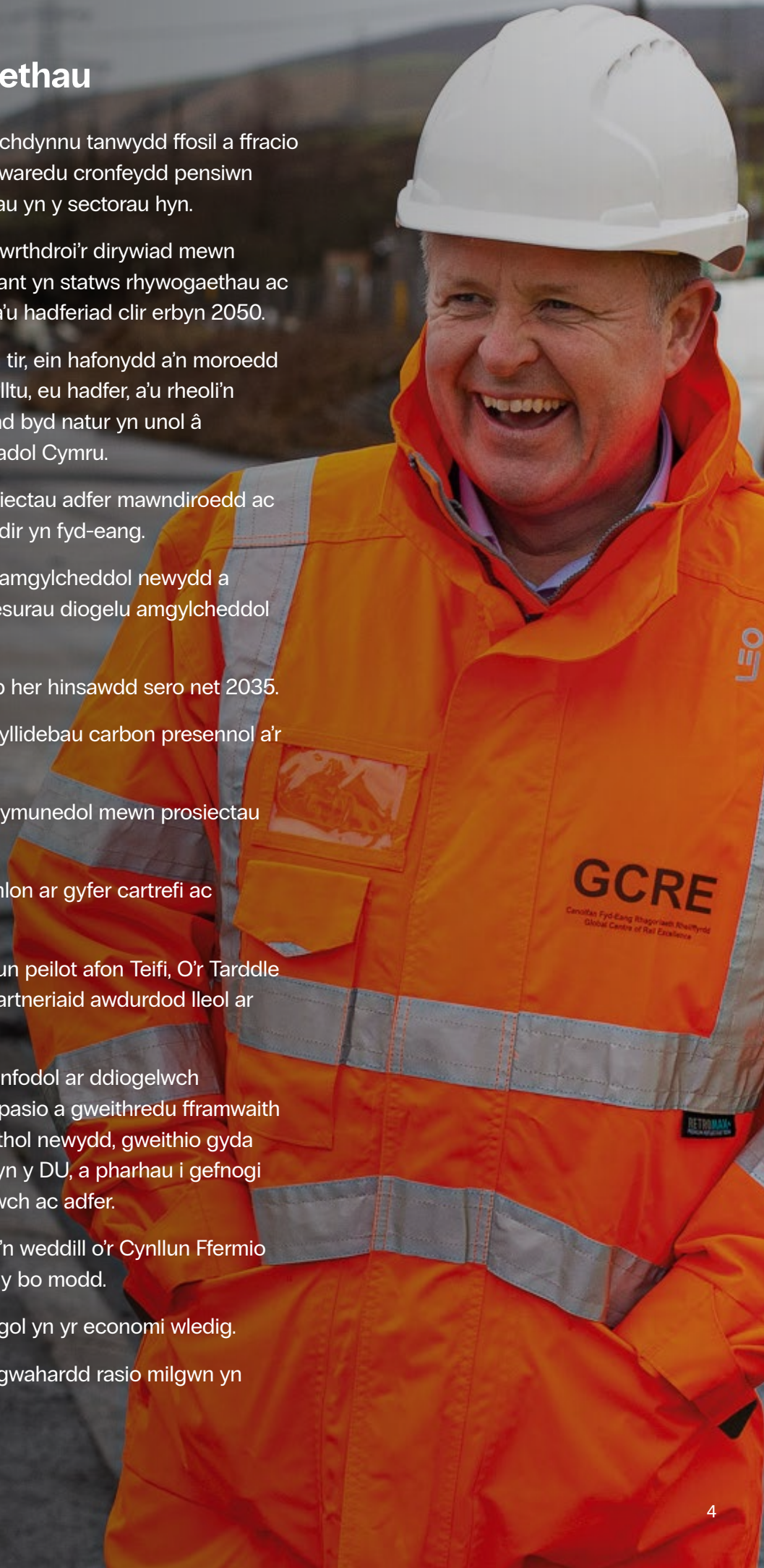
Mae'n rhaid adlewyrchu ein tosturi fel gwlad yn ein hymrwymiad i les anifeiliaid. Byddwn yn adolygu trwyddedu cŵn i helpu i ariannu mwy o adnoddau gorfodi, a byddwn yn cyflwyno gwaharddiad cynyddol ar rasio milgwn. Byddwn yn cynnal ein gwrthwynebiad i'r erledigaeth farbaraidd ar anifeiliaid gwyllt ac yn ceisio gweithio gyda Llywodraeth y DU i gryfhau'r Ddeddf Hela a'r Ddeddf Cŵn Peryglus.

Er mwyn llwyddo, mae'n rhaid i ni fynd â phobl gyda ni ar y daith hon.

Fy mlaenoriaethau

- Cynnal y gwaharddiad ar echdynnu tanwydd ffosil a ffracio yng Nghymru a chefnogi gwaredu cronfeydd pensiwn cyhoeddus o fuddsoddiadau yn y sectorau hyn.
- Cyflwyno targed statudol i wrthdroi'r dirywiad mewn bioamrywiaeth gyda gwelliant yn statws rhywogaethau ac ecosystemau erbyn 2030 a'u hadferiad clir erbyn 2050.
- Sicrhau bod o leiaf 30% o'n tir, ein hafonydd a'n moroedd yn cael eu diogelu, eu cysylltu, eu hadfer, a'u rheoli'n gadarnhaol i alluogi adferiad byd natur yn unol â rhwymedigaethau rhyngwladol Cymru.
- Cynnal ac ehangu ein prosiectau adfer mawndiroedd ac adfer morwellt a gydnabyddir yn fyd-eang.
- Sefydlu corff llywodraethu amgylcheddol newydd a chyflwyno Bil i wreiddio mesurau diogelu amgylcheddol yng nghyfraith Cymru.
- Ymgysylltu â gwaith y Grŵp her hinsawdd sero net 2035.
- Ailymrwymo i weithredu'r cyllidebau carbon presennol a'r gyllideb nesaf.
- Ymestyn cyfranddaliadau cymunedol mewn prosiectau ynni adnewyddadwy.
- Ehangu ôl-osod ynni effeithlon ar gyfer cartrefi ac adeiladau presennol.
- Cymhwyso'r gwersi o gynllun peilot afon Teifi, O'r Tarddle i'r Môr, a gweithio gyda'n partneriaid awdurdod lleol ar liniaru llifogydd.
- Bwrw ymlaen â'n gwaith hanfodol ar ddiogelwch tomenni glo, gan gynnwys pasio a gweithredu fframwaith llywodraethu a deddfwriaethol newydd, gweithio gyda llywodraeth Lafur newydd yn y DU, a pharhau i gefnogi cynghorau ar waith diogelwch ac adfer.
- Dwyn ymlaen yr haenau sy'n weddill o'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy cyn gynted ag y bo modd.
- Annog arloesedd technolegol yn yr economi wledig.
- Diwygio trwyddedu cŵn a gwahardd rasio milgwn yn raddol.

Jeremy Miles

Dros Ddyfodol Cymru

www.jeremymiles.cymru

 [Jeremy_Miles](#)

 [jeremymilesmsas](#)

 [JeremyMilesMSAS](#)